

Motion till riksdagen

1989/90:Ub314

av Göran Åstrand och Lars Ahlmark (båda m)

Studieförbundens verksamhet, m.m.

Få verksamheter i Sverige idag har så bred folklig förankring och betyder så mycket för enskilda svenskar som studieförbundens. I studiecirklar och på kulturprogram möter miljoner svenskar kunskap och bildning i en konstruktiv och seriös verksamhet. Som vi ser det finns stark anledning att positivt och konkret stödja, möjliggöra och stärka denna verksamhet.

Det bör ske genom att de olika studieförbunden ges likvärdiga arbetsförutsättningar och att bidrag görs konkurrensneutrala. Vi noterar att regeringen avser att under år 1991 presentera ett program för vuxenutbildningen på kort och lång sikt. Enligt vår uppfattning måste ett sådant program innehålla en analys av uppgifter för och arbetsfördelning mellan studieförbunden, Komvux och AMU.

Som vi ser det bör konsekvensen bli en kompetensfördelning mellan de tre studieanordnarna bl.a. innehållande att den kommunala vuxenutbildningen begränsas till att omfattas av läroplansbunden grund- och gymnasieskoleundervisning. Den av AMU bedrivna verksamheten bör naturligen ske i nära samverkan med näringslivet och personalorganisationerna än vad som nu sker.

Vår bedömning är att resultaten av en översyn av ovan antytt slag skulle påvisa betydande möjligheter att uppnå högre effektivitet genom bättre anpassning till föreliggande behov. Studieförbundens förmåga att snabbt anpassa sig till förändrade efterfrågesituationer skulle i ett läge av ovan antytt slag utgöra en stor tillgång. För att till fullo kunna tillgodogöra samhället dessamma kan begränsade förändringar krävas av det regelverk som styr studieförbundens verksamhet. Vi tillmäter också den ökade konkurrens, som skulle uppstå om studieförbunden får medverka på ovan angivna områden, stor betydelse. Inte minst gäller detta vid strävan att sänka kostnaderna och att tillgodose viktiga behov inom områden med hög framtida utvecklingspotential.

Utredningen Kultur i hela landet har utsatts för stark kritik från studieförbunden främst för dess attityd till studieförbundens verksamhet. Vi ser det som anmärkningsvärt att regeringen i sin bedömning av fördelningsbelopp och fördelningsprinciper använt denna utredning som grund. Av de 200 miljoner kronor som fördelas ut till landet under en treårsperiod fördelas ingenting till studieförbunden.

Det nuvarande kostnadsbaserade fördelningssystemet innebär stora påfrestningar på studieförbundens ekonomi. Vi anser att det vore mer ända-

målsenligt att tilldela varje studieförbund en kostnadsram. Redan på kort sikt skulle en sådan förändring ge bättre planeringsmöjligheter och medverka till att de olika studieförbunden skulle kunna framhäva sin på ideologiska grunder vilande särart och inte främst tvingas till ekonomiska överväganden.

Mot. 1989/90
Ub314

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn av vuxenutbildningens struktur och organisation.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelning av medel till studieförbundens kulturverksamhet.

Stockholm den 25 januari 1990

Göran Åstrand (m)

Lars Ahlmark (m)